Κυριακή Ζ΄ Λουκά: Λόγος εις την ανάστασιν της θυγατρός του Ιαείρου και εις την αιμορροούσαν (Αγ. Ιωάννης Χρυσόστομος)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 4 Νοεμβρίου, 2011

Η Ευαγγελική περικοπή της Θείας Λειτουργίας.
Κατά Λουκάν Ευαγγέλιον: Η' 41 – 56.

Τω καιρώ εκείνω, ήλθεν προς τον Ιησούν ανήρ ώ όνομα Ιάειρος, και αυτός άρχων της συναγωγής υπήρχε, και πεσών παρά τους πόδας του Ιησού παρεκάλει αυτόν εισελθείν εις τον οίκον αυτού, ότι θυγάτηρ μονογενής ήν αυτώ ως ετών δώδεκα, και αύτη απέθνησκεν. Εν δέ τω υπάγειν Αυτόν, οι όχλοι συνέπνιγον Αυτόν. Και γυνή ούσα εν ρύσει αίματος απο ετών δώδεκα, ήτις ιατροίς προσαναλώσασα όλον τον βίον ουκ ίσχυσεν υπ’ ουδενός θεραπευθήναι, προσελθούσα όπισθεν, ήψατο του κρασπέδου του ιματίου Αυτού, και παραχρήμα έστη η ρύσις του αίματος αυτής. Και είπεν ο Ιησούς: τίς ο αψάμενός μου; Αρνουμένων δέ πάντων, είπεν ο Πέτρος και οι σύν αυτώ: επιστάτα, οι όχλοι συνέχουσί σε και αποθλίβουσι, και λέγεις τίς ο αψάμενός μου; Ο δέ Ιησούς είπεν: ήψατό μου τις’ εγώ γάρ έγνων δύναμιν εξελθούσαν απ’ εμού. Ιδούσα δέ η γυνή ότι ουκ έλαθε, τρέμουσα ήλθε, και προσπεσούσα αυτώ δι’ ήν αιτίαν ήψατο αυτού απήγγειλεν αυτώ ενώπιον παντός του λαού, και ως ιάθη παραχρήμα. Ο δέ είπεν αυτή: θάρσει, θύγατερ, η πίστις σου σέσωκέ σε, πορεύου εις ειρήνην. Έτι Αυτού λαλούντος, έρχεταί τις παρά του αρχισυναγώγου λέγων αυτώ, ότι τέθνηκεν η θυγάτηρ σου, μή σκύλλε τον διδάσκαλον. Ο δέ Ιησούς ακούσας, απεκρίθη αυτώ λέγων: μή φοβού, μόνον πίστευε, και σωθήσεται. Ελθών δέ εις την οικίαν, ουκ αφήκεν εισελθείν ουδένα, ει μή Πέτρον και Ιωάννην και Ιάκωβον και τον πατέρα της παιδός και την μητέρα. Έκλαιον δέ πάντες και εκόπτοντο αυτήν. Ο δέ είπε: μή κλαίετε, ουκ απέθανεν αλλά καθεύδει. Και κατεγέλων Αυτού, ειδότες ότι απέθανεν. Αυτός δέ εκβαλών έξω πάντας και κρατήσας της χειρός αυτής, εφώνησε λέγων: η παίς, εγείρου. Και επέστρεψε το πνεύμα αυτής, και ανέστη παραχρήμα, και διέταξεν αυτή δοθήναι φαγείν. Και εξέστησαν οι γονείς αυτοίς. Ο δέ παρήγγειλεν αυτοίς μηδενί ειπείν το γεγονός.

Απόδοση:

Εκείνη την εποχή, ήρθε προς τον Ιησού κάποιος που τον έλεγαν Ιάειρο και ήταν

άρχοντας της συναγωγής. Αυτός έπεσε στα πόδια του Ιησού, και τον παρακαλούσε να πάει στο σπίτι του, γιατί είχε μια μοναχοκόρη δώδεκα χρονών, που ήταν ετοιμοθάνατη. Την ώρα που ο Ιησούς βάδιζε προς το σπίτι, τα πλήθη τον περιέβαλλαν ασφυκτικά. Κάποια γυναίκα, που υπέφερε από αιμορραγία δώδεκα χρόνια και είχε ξοδέψει όλη της την περιουσία στους γιατρούς, χωρίς κανένας να μπορέσει να την κάνει καλά, πήγε πίσω από τον Ιησού, άγγιξε την άκρη του ρούχου του, κι αμέσως η αιμορραγία της σταμάτησε. Τότε ο Ιησούς είπε: «Ποιος με άγγιξε;» Ενώ όλοι αρνιούνταν, ο Πέτρος και όσοι ήταν μαζί του έλεγαν: «Διδάσκαλε, οι όχλοι έχουν στριμωχτεί κοντά σου και σε πιέζουν, κι εσύ λες ποιος με άγγιξε;» Ο Ιησούς όμως είπε: «Κάποιος με άγγιξε, γιατί εγώ ένιωσα να βγαίνει από μένα δύναμη». Μόλις η γυναίκα είδε ότι δεν ξέφυγε την προσοχή του, ήρθε τρέμοντας κι έπεσε στα πόδια του και μπροστά σ’ όλο τον κόσμο του είπε για ποια αιτία τον άγγιξε, κι ότι είχε γιατρευτεί αμέσως. Εκείνος της είπε: «Θάρρος, κόρη μου, η πίστη σου σε έσωσε• πήγαινε στο καλό».
Ενώ ο Ιησούς ακόμα μιλούσε, ήρθε κάποιος από το σπίτι του άρχοντα της συναγωγής και του λέει: «Η κόρη σου πέθανε• μην ενοχλείς πια το δάσκαλο». Όταν το άκουσε ο Ιησούς, του είπε: «Εσύ μη φοβάσαι, μόνο πίστευε, και θα σωθεί». Φτάνοντας στο σπίτι, δεν άφησε κανέναν να μπει μέσα μαζί του, εκτός από τον Πέτρο, τον Ιωάννη και τον Ιάκωβο, καθώς και τον πατέρα και τη μητέρα του κοριτσιού. Όλοι έκλαιγαν και τη θρηνολογούσαν. Ο Ιησούς όμως τους είπε: «Μην κλαίτε• δεν πέθανε αλλά κοιμάται». Εκείνοι τον περιγελούσαν, βέβαιοι πως είχε πεθάνει. Ο Ιησούς αφού τους έβγαλε όλους έξω, έπιασε το κορίτσι από το χέρι και του είπε δυνατά: «Κορίτσι, σήκω!» Το πνεύμα της επέστρεψε, κι αυτή αμέσως σηκώθηκε. Ο Ιησούς τότε διέταξε να της δώσουν να φάει. Οι γονείς της έμειναν κατάπληκτοι. Εκείνος όμως τους είπε να μην πουν σε κανέναν τι είχε γίνει.

(Επιμέλεια: Νικολέτα – Γεωργία Παπαρδάκη)

Λόγος του Αγίου Ιωάννου Αρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως του Χρυσοστόμου, εις την ανάστασιν της θυγατρός του Ιαείρου και εις την αιμορροούσαν

Το έργον επρόφθασε τους λόγους, και οι Φαρισαίοι απεστομώθησαν ακόμη περισσότερο. Διότι ήταν αρχισυνάγωγος αυτός που ήλθε, και το πένθος βαρύ. Το παιδί μονογενές και στο άνθος της ηλικίας του, μόλις δώδεκα ετών. Και το ανέστησε δια μιάς. Εάν δε ο Λουκάς λέγει ότι ήλθαν και είπαν «μη σκύλλε, μη ταλαιπωρείς τον διδάσκαλον' τέθνηκε γαρ», θα απαντήσωμε τούτο, ότι το «άρτι ετελεύτησε» το είπεν εκείνος στοχαζόμενος τον χρόνο της οδοιπορίας ή για να επαυξήσει την συμφορά. Συνηθίζουν, όσοι παρακαλούν, να μεγαλοποιούν με τα λόγια την συμφορά τους, και να προσθέτουν κάτι επιπλέον ώστε να προσελκύσουν περισσότερο τους ικετευομένους. Κοίτα όμως την απλοϊκότητά του. Δύο πράγματα απαιτεί από τον Χριστόν, και να έλθει ο ίδιος, και να βάλει το χέρι του επάνω. Πράγμα που σημαίνει ότι η μικρή ανέπνεε ακόμη όταν την άφησε. Το ίδιο απαιτούσε και εκείνος ο Σύρος Νεεμάν από τον Προφήτην. Ζητούσε, λέγει, και να εξέλθει, και το χέρι να βάλει επάνω. Πράγματι, όσοι είναι πιο παχείς στον νου, χρειάζονται και την όραση και τα αισθητά πράγματα.

Ενώ λοιπόν ο Μάρκος λέγει ότι έλαβε τους τρεις μαθητάς, καθώς και ο Λουκάς, ο Ματθαίος λέγει απλώς τους μαθητάς. Για ποίον λόγον όμως δεν παρέλαβε τον Ματθαίον, αν και είχε μόλις προσέλθει; Για να του δημιουργήσει μεγαλυτέραν επιθυμία, και επειδή ήταν ακόμη ατελέστερος. Γι' αυτό τιμά τους τρεις μαθητάς, ώστε να γίνουν και οι άλλοι όπως εκείνοι. Ήταν γι' αυτόν αρκετό το ότι είδε την αιμορροούσα, και ότι ετιμήθη με το να γίνει ομοτράπεζος του Δεσπότου και να φάγει μαζί του.

Και όταν εσηκώθη να φύγει, τον ηκολούθησαν πολλοί, σαν να περίμεναν κάποιο μεγάλο θαύμα, αλλά και εξ αιτίας του προσώπου που είχε έλθει. Επίσης, επειδή οι περισσότεροι ήσαν παχύτεροι στον νου, εζητούσαν όχι τόσο την επιμέλεια της ψυχής όσο την θεραπεία του σώματος, και συνέρρεαν ωθούμενοι άλλοι από τα παθήματά τους και άλλοι σπεύδοντας να γίνουν θεαταί της διορθώσεως ξένων παθημάτων. Αυτοί όμως που τον επλησίαζαν κυρίως για τους λόγους και την διδασκαλία του ως τότε, ήσαν λίγοι. Πράγματι, γι' αυτό δεν άφησε να εισέλθουν στην οικία παρά μόνον οι μαθηταί, και πάλιν όχι όλοι, σε κάθε περίπτωση διδάσκοντάς μας να αποφεύγωμε την δόξα των πολλών. «Και ιδού», λέγει, «γυνή εν ρύσει αίματος δώδεκα έτη έχουσα, προσήλθεν όπισθεν, και ήψατο του κρασπέδου του ιματίου αυτού. Έλεγε γάρ εν εαυτή. Εάν μόνον άψωμαι του ιματίου αυτού, σωθήσομαι». Για ποίον λόγο δεν τον επλησίασε με παρρησίαν; Εντρέπετο για την αρρώστια, επειδή ενόμιζε ότι είναι ακάθαρτος. Διότι αν η γυναίκα που είναι στα έμμηνά της δεν εθεωρείτο καθαρά, πολύ περισσότερο θα θεωρούσε τον εαυτόν της ακάθαρτον εκείνη που πάσχει από τοιούτου είδους ασθένεια. Πράγματι, σύμφωνα με τον νόμο, αυτή η ασθένεια εθεωρείτο πολύ ακάθαρτος. Γι' αυτό προσπαθεί να μη γίνει αντιληπτή και κρύπτεται. Δεν είχε ούτε αυτή ακόμη σωστήν και διαμορφωμένην γνώμη περί του Κυρίου. Αλλιώς δεν θα επίστευε πως θα περνούσε απαρατήρητη. Και είναι αυτή η πρώτη γυναίκα που προσέρχεται δημοσίως. Είχε ακούσει ότι θεραπεύει και γυναίκες, και

ότι τώρα πορεύεται προς την μικρή κόρη που μόλις απέθανε. Δεν τον εκάλεσε όμως στον οίκο της, μολονότι ήταν πλουσία, ούτε προσήλθε φανερά, αλλά μόνον ήγγισε με πίστη κρυφά τα ενδύματά του. Ούτε καν αμφέβαλλεν ούτε είπε μέσα της: θα απαλλαγώ άραγε από την ασθένειά μου; Ή μήπως δεν θα απαλλαγώ; Αλλά επλησίασε γεμάτη ελπίδες για την αποκατάσταση της υγείας της. «Έλεγε γάρ», διηγείται ο Ευαγγελιστής, «εν εαυτή. Εάν μόνον άψωμαι του ιματίου του, σωθήσομαι». Είδε από ποίαν οικία είχεν εξέλθει, των τελωνών, και ποίοι τον ακολουθούσαν, αμαρτωλοί και τελώνες. Όλα αυτά την έκαμαν αισιόδοξη. Και ο Χριστός δεν την άφησε να διαφύγει απαρατήρητη, αλλά την παρουσιάζει στο μέσον. (Ο άγιος φαίνεται συμπεραίνει ότι η γυναίκα αυτή, η μετέπειτα αγία Βερονίκη, ήταν πλουσία, από τον χάλκινο ανδριάντα που, όπως διέσωσε η παράδοση, έστησε αργότερα στην αυλή του σπιτιού της.) Και την φανερώνει, για πολλούς λόγους. Αν και μερικοί αναίσθητοι λέγουν ότι αυτό το έκαμε από φιλοδοξία. Γιατί, λέγει, δεν την άφησε να περάσει απαρατήρητη; Τι λέγεις, μιαρέ και παμμίαρε; Αυτός που προστάσσει να σιωπούμε, που αφήνει μύρια θαύματα να περάσουν απαρατήρητα, αυτός αγαπά την δόξαν;

Γιατί λοιπόν την παρουσιάζει στο μέσον; Πρώτον διαλύει τον φόβο της γυναικός, για να μη την ελέγχει η συνείδησις, και ζει με αγωνία σαν να την έχει κλέψει την δωρεά. Δεύτερον, την διορθώνει, επειδή είχε φαντασθεί ότι δεν θα υποπέσει στην αντίληψή Του. Τρίτον, επιδεικνύει σε όλους την πίστη της, ώστε να ποθήσουν και οι άλλοι να την μιμηθούν. Άλλωστε το ότι έδειξε πως τα γνωρίζει όλα πολύ καλά, αποτελεί σημείον όχι μικρότερον από την παύση της ροής του αίματος. Έπειτα, με την στάση της γυναικός κερδίζει τον αρχισυνάγωγον, ο οποίος ήταν έτοιμος να κλονισθεί στην πίστη, και με αυτόν τον τρόπο να χάσει το παν. Επειδή εκείνοι που ήλθαν έλεγαν «μη σκύλλε τον διδάσκαλον, ότι τέθνηκε το κοράσιον», και οι οικιακοί τον περιγελούσαν όταν είπε ότι κοιμάται, ήταν φυσικό κάτι παρόμοιο να πάθει και ο πατέρας.

Γι’ αυτό, προλαβαίνοντας αυτήν την αδυναμία, φέρνει στο μέσον την γυναίκα. Το ότι εκείνος ήταν πολύ παχύς στον νουν, άκου το από τα λόγια που του απευθύνει: «μη φοβού, συ μόνον πίστευε, και σωθήσεται». Και πράγματι, επίτηδες περίμενε να επέλθει ο θάνατος, και τότε να παρουσιασθεί, ώστε να γίνει σαφής η απόδειξις της αναστάσεως. Γι’ αυτό και βαδίζει κάπως αργά, και παρατείνει την συνομιλία του με την γυναίκα, για να αποθάνει εν τω μεταξύ η μικρή, και να έλθουν οι απεσταλμένοι να το αναγγείλουν και να ειπούν: «Μη σκύλλε τον διδάσκαλον». Αυτό υπονοεί και ο Ευαγγελιστής και το επισημαίνει λέγοντας ότι «έτι λαλούντος αυτού, ήλθαν οι από της οικίας λέγοντες, τέθνηκεν η θυγάτηρ σου, μη σκύλλε τον διδάσκαλον». Ήθελε να διαπιστωθεί ο θάνατος, για να μη δημιουργηθούν υποψίες για την ανάσταση. Αυτό κάνει παντού. Έτσι έκαμε και στην περίπτωση του Λαζάρου, περίμενε και μία και δύο και τρεις ημέρες. Για όλους αυτούς τους λόγους την παρουσιάζει στο μέσον και της λέγει: «Θάρσει, θύγατερ». Όπως ακριβώς είχεν ειπεί και στον παράλυτο: «Θάρσει τέκνον». Επειδή η γυναίκα ήταν φοβισμένη. Γι’ αυτό λέγει «Θάρσει», και την αποκαλεί θυγατέρα. Η πίστις την έκαμε θυγατέρα. Και ακολουθεί το εγκώμιον «η

πίστις σου σέσωκέ σε». Ο Λουκάς μάλιστα μας αναφέρει περισσότερα για την γυναίκα. Αφού προσήλθε, λέγει, και έλαβε την υγεία, δεν την εκάλεσεν ο Χριστός αμέσως, αλλά πρώτα ερώτησε: «τις ο αψάμενός μου;». Έπειτα, όταν ο Πέτρος και οι άλλοι του είπαν: «Επιστάτα, οι όχλοι συνέχουσί σε και αποθλίβουσι, και λέγεις τις ο αψάμενός μου;» (αυτό μάλιστα είναι πολύ μεγάλη απόδειξις του ότι είχε ενδυθεί σάρκα αληθινήν, και ότι είχε καταπατήσει εντελώς την υπερηφάνεια. Διότι δεν τον ακολουθούσαν από μακρυά, αλλά τον είχαν περικυκλώσει από παντού)’ αυτός, λέγει, επέμενε: «ήψατό μου τις. Εγώ γαρ έγνων δύναμιν εξ εμού εξελθούσαν», αποκρινόμενος με απλοϊκότερο τρόπο, σύμφωνα με το πνευματικόν επίπεδο των παρευρισκομένων. Αυτά τα έλεγε για να πείσει και εκείνην να το ομολογήσει μόνη της. Γι’ αυτό και δεν την ήλεγξεν αμέσως, ώστε αφού αποδείξει ότι τα γνωρίζει όλα σαφώς, να την πείσει να τα ομολογήσει όλα αυθορμήτως. Αυτό θα τον βοηθούσε να διακηρύξει την πίστη της γυναικός, χωρίς να προξενήσει αμφιβολίες.

Είδες ότι η γυναίκα ήταν καλλιτέρα από τον αρχισυνάγωγον; Δεν τον εσταμάτησε, δεν τον εκράτησε. Μόνον με τα άκρα των δακτύλων της τον ήγγισε, και μολονότι ήλθε αργότερα, έφυγε πριν από αυτόν θεραπευμένη. Και εκείνος μεν οδήγησε τον ιατρόν στην οικία του, ενώ σ’ αυτήν ήρκεσε μόνον η αφή.

Αν και ήταν δεμένη με τα δεσμά του πάθους της, της είχε όμως αναπτερώσει το ηθικόν η πίστις. Και πρόσεξε πώς την παρηγορεί με τα λόγια: «η πίστις σου σέσωκέ σε». Εάν την είχε φέρει στο μέσον για να επιδειχθεί, βεβαίως δεν θα το προσέθετε αυτό. Αλλά το είπε για να ενισχύσει την πίστη του αρχισυναγώγου, και συγχρόνως να διακηρύξει την αρετήν της γυναικός, ώστε να της προξενήσει με αυτά τα λόγια ευχαρίστηση και οφέλειαν όχι μικροτέραν από την σωματικήν υγείαν. Από τούτο γίνεται φανερόν ότι με αυτό που έκαμε ήθελε να δοξάσει εκείνην, και συγχρόνως να διορθώσει τους άλλους, αλλά όχι να προβάλει τον εαυτόν του. Διότι ο ίδιος έμελλε να είναι εξ ίσου θαυμαστός και χωρίς να γίνει αυτό (αφθονότερα από χιονονιφάδες εξεχύνοντο γύρω του τα θαύματα, και πολύ μεγαλύτερα από αυτό και έκαμε και επρόκειτο να κάμει). Ενώ η γυναίκα αυτή, εάν δεν συνέβαινε αυτό, θα είχεν απέλθει απαρατήρητη, απεστερημένη των μεγάλων αυτών επαίνων. Γι’ αυτό την έφερε στο μέσον και την παρουσίασε ενώπιον όλων, και την απήλλαξε από τον φόβο (διότι, λέγει, επλησίασε τρέμοντας) και την έκαμε να λάβει θάρρος. Και μαζί με την υγεία του σώματος της έδωσε και άλλα εφόδια λέγοντας: «πορεύου εν ειρήνη».

Όταν ήλθε στην οικία του άρχοντος και είδε τους αυλητάς και τον όχλον θορυβημένον, τους είπε: «Αποχωρείτε, ου γαρ απέθανε το κοράσιον, αλλά καθεύδει (κοιμάται δηλαδή). Και κατεγέλων αυτού». Ωραία τα τεκμήρια των αρχισυναγώγων. Αυλοί και κύμβαλα στον θάνατο, για να προκαλέσουν θρήνους. Και ο Χριστός; Εξέβαλε όλους τους άλλους, και έβαλε μέσα τους γονείς, ώστε να μην ημπορούν να

ειπούν ότι εθεράπευσε με κάποιον άλλον τρόπο. Ανέστησε λοιπόν με τον λόγο του και πριν από την ανάσταση, λέγοντας: «ου τέθνηκε το κοράσιον, αλλά καθεύδει». Πολλές φορές το κάνει αυτό. Όπως ακριβώς και τότε στην θάλασσαν επετίμησε πρώτα τους μαθητάς, έτσι και εδώ αποβάλλει την ανησυχίαν από τις ψυχές των παρόντων, δεικνύοντας συγχρόνως ότι του είναι εύκολο να εγείρει τους νεκρούς. Το ίδιο έκαμε και στην περίπτωση του Λαζάρου, όταν είπε: «Λάζαρος ο φίλος ημών κεκοίμηται». Και συγχρόνως μας μαθαίνει να μη φοβούμεθα τον θάνατο, διότι δεν είναι πλέον θάνατος, αλλά ήδη έχει γίνει ύπνος. Επειδή και ο ίδιος επρόκειτο να αποθάνει, προπαρασκευάζει τους μαθητάς με τα σώματα των άλλων, ώστε να λάβουν θάρρος, και να υπομένουν τον θάνατο με ηρεμία. Πράγματι, από τότε που ήλθεν Αυτός, ο θάνατος είναι πλέον ύπνος. Ωστόσο τον περιγελούσαν. Αυτός όμως δεν ηγανάκτησε που δεν τον επίστευαν για το θαύμα που θα επιτελούσε έπειτα από λίγο, ούτε τους επετίμησε που γελούσαν, ώστε και ο γέλως και οι αυλοί και τα κύμβαλα και όλα τα άλλα να γίνουν απόδειξις του θανάτου.

Επειδή πολλές φορές μετά από τα θαύματα οι άνθρωποι δυσπιστούν, τους προλαμβάνει με τις ίδιες τις αποκρίσεις των. Όπως έγινε και με τον Λάζαρο και με τον Μωυσή. Στον Μωυσήν είπε: «Τι τούτο το εν τη χειρί σου», ώστε όταν το ιδεί να μετατρέπεται σε όφη, να μη λησμονήσει ότι ήταν ράβδος προηγουμένως, αλλά ενθυμούμενος τα ίδια του τα λόγια, να εκπλαγεί για το γεγονός. Και στην περίπτωση του Λαζάρου ερωτά: «Πού τεθείκατε αυτόν»; Ώστε εκείνοι που απήντησαν «έρχου και ίδε» και ότι «όζει, τεταρταίος γάρ εστί», να μην ημπορούν πλέον να απιστήσουν για την ανάσταση του νεκρού. Όταν λοιπόν είδε τα κύμβαλα και τον κόσμο, τους οδήγησε όλους έξω, και θαυματουργεί παρόντων των γονέων, εισάγοντας στο σώμα όχι άλλην ψυχήν, αλλά επαναφέροντας αυτήν την ιδία που εξήλθε, και έτσι εξύπνησε την μικρή σαν από ύπνο. Την πιάνει δε από το χέρι, για να πληροφορήσει αυτούς που παρακολουθούσαν, ώστε με όσα έβλεπαν να τους ανοίξει τον δρόμο για την πίστη της αναστάσεως. Διότι ενώ ο πατέρας έλεγε: «επίθες την χείρα», Αυτός κάνει κάτι περισσότερο. Όχι μόνον θέτει επάνω της το χέρι του, αλλά την πιάνει και την εγείρει, δεικνύοντας ότι τα έχει όλα έτοιμα. Και όχι μόνο την εγείρει, αλλά προστάσσει να της δώσουν και τροφή, για να μη φανεί το γεγονός φανταστικό. Και δεν της δίδει ο ίδιος, αλλά ανέθεσε σ’ εκείνους, όπως έκαμε και με τον Λάζαρο, όταν είπε: «Λύσατε αυτόν, και άφετε υπάγειν», και μετά τον έκαμε ομοτράπεζόν του. Πράγματι, φροντίζει πάντοτε και για τα δύο, για να αποδείξει πλήρως και τον θάνατο και την ανάσταση.

Συ όμως πρόσεξε παρακαλώ όχι μόνον την ανάσταση, αλλά και ότι παρήγγειλε να μη το ειπούν σε κανέναν. Και περισσότερο κοίτα να διδαχθείς από όλα αυτά την ταπεινοφροσύνη και την αποφυγή της ματαιοδοξίας. Μάθε επίσης και τούτο. Ότι εξέβαλε από την οικίαν εκείνους που θρηνούσαν, και τους έκρινε αναξίους γι’ αυτήν

την θαυμαστήν θεωρία. Εσύ, μην εξέλθεις με τους αυλητάς, αλλά μείνε μαζί με τον Πέτρον και τον Ιάκωβον και τον Ιωάννην. Εάν τους αυλητάς εξεδίωξε τότε, πολύ περισσότερο τώρα. Διότι τότε δεν ήταν ακόμη φανερόν ότι ο θάνατος έγινεν ύπνος. Τώρα όμως αυτό είναι και από τον ήλιον φανερώτερον. Αλλά δεν σου ανέστησε τώρα την μικρή σου θυγατέρα; Θα σου την αναστήσει όμως οπωσδήποτε, και με πιο μεγάλην δόξα. Επειδή εκείνη μετά την ανάστασή της απέθανε πάλι. Ενώ η δική σου όταν αναστηθεί, θα μείνει στο εξής αθάνατος. Κανείς λοιπόν να μη χτυπιέται πλέον από την θλίψιν, ούτε να θρηνεί, ούτε να διαβάλλει το κατόρθωμα του Χριστού. Επειδή όντως ενίκησε τον θάνατο. Τί θρηνείς λοιπόν αδίκως; Αφού το πράγμα έγινε ύπνος, οδύρεσαι και κλαίεις; Αυτό και εθνικοί αν το έκαμαν, θα έπρεπε να τους περιγελούμε. Όταν όμως κάνει ο πιστός αυτές τις ασχημίες, ποία δικαιολογία, ποία συγγνώμη θα υπάρξει, εάν κάνει παρόμοιες ανοησίες, και μάλιστα μετά από τόσον χρόνον και σαφή απόδειξη της αναστάσεως; Συ όμως σαν να προσπαθείς να επαυξήσεις το παράπτωμα, μας φέρνεις και γυναίκες εθνικές για θρηνωδούς, με σκοπό να εξάψεις το πάθος και να ρίξεις λάδι στην φωτιά. Και δεν ακούς τον Παύλο που λέγει: «Τις συμφώνησις Χριστώ προς Βελίαρ; ή τις μερίς πιστώ μετά απίστου;». Και οι μεν ειδωλολάτρες, οι οποίοι δεν γνωρίζουν τίποτε για την ανάστασιν, ευρίσκουν όμως λόγους παρηγορίας και λέγουν: Υπόμεινε με γενναιότητα, δεν ημπορείς να ματαιώσεις αυτό που έγινε, ούτε να το διορθώσεις με τους θρήνους. Ενώ εσύ που ακούς πνευματικοτέρους και υψηλοτέρους λόγους από αυτούς, δεν εντρέπεσαι να κάμεις μεγαλύτερες ασχημίες από εκείνους; Διότι εμείς δεν έχουμε μόνον αυτό να ειπούμε: υπόμεινε γενναίως επειδή δεν ημπορείς να ματαιώσεις αυτό που έγινε, αλλά, υπόμεινε γενναίως, επειδή οπωσδήποτε θα αναστηθεί. Το παιδί κοιμάται, δεν απέθανε, ησυχάζει, δεν εχάθη, το περιμένει ανάστασις και ζωή αιώνιος, και αθανασία και κατάστασις αγγελική. Δεν ακούς τον ψαλμό που λέγει «Επίστρεψον ψυχή μου εις την ανάπαυσίν σου, ότι Κύριος ευηργέτησέ σε»; Ο Θεός ονομάζει το πράγμα ευεργεσίαν, και συ θρηνείς; Και τί περισσότερο θα έκαμες εάν ήσουν εχθρός του νεκρού; Εάν κάποιος πρέπει να θρηνεί, αυτός είναι ο διάβολος. Εκείνος ας κτυπά την κεφαλή του, εκείνος ας οδύρεται για το ότι οδεύουμε προς μεγαλύτερα αγαθά. Στην ιδικήν του πονηρίαν αρμόζουν αυτές οι γοερές κραυγές, όχι σ’ εσέ, που μέλλεις να στεφανωθείς και να εύρεις ανάπαυση. Ένα γαλήνιο λιμάνι είναι ο θάνατος. Παρατήρησε από πόσα κακά είναι γεμάτη η ζωή αυτή, σκέψου πόσες φορές την έχεις καταρασθεί. Και τα πράγματα προχωρούν προς το χειρότερο. Αλλά και απ’ αρχής δεν εκληρονόμησες μικρήν καταδίκη: «Εν λύπαις τέξη τέκνα», λέγει, και «εν ιδρώτι του προσώπου σου φαγεί τον άρτον σου», και «εν τω κόσμω θλίψιν έξετε». Για τα εκεί όμως τίποτε παρόμοιον δεν έχει λεχθεί, αλλά το εντελώς αντίθετον, ότι «απέδρα οδύνη, λύπη και στεναγμός», και ότι «από ανατολών και δυσμών ήξουσι και ανακλιθήσονται εις τους κόλπους του Αβραάμ», του Ισαάκ και του Ιακώβ. Και ότι τα εκεί είναι νυμφών πνευματικός και χαρμόσυνες λαμπάδες και ταξίδι στον ουρανό.

Γιατί λοιπόν εντροπιάζεις αυτόν που απήλθε; Γιατί προδιαθέτεις τους άλλους να

φοβούνται και να τρέμουν τον θάνατο; Γιατί κάνεις πολλούς να κατηγορούν τον Χριστόν ότι είναι αίτιος μεγάλων δεινών; Ή μάλλον γιατί μετά από αυτά προσκαλείς τους πτωχούς και παρακαλείς τους ιερείς να προσεύχονται; Για να εύρει ανάπαυσιν ο νεκρός, λέγεις, για να τον αντιμετωπίσει ο Δικαστής με ευσπλαχνία. Γι' αυτά λοιπόν θρηνείς και μοιρολογείς; Άρα τον εαυτόν σου μάχεσαι και πολεμείς, προκαλώντας για σένα καταιγίδαν, ενώ εκείνος έχει προσαράξει σε λιμάνι. Και πώς να αντιδράσω, λέγει, έτσι είναι η φύσις. Δεν ευθύνεται όμως η φύσις ούτε αυτό είναι αναπόφευκτον, αλλά εμείς είμεθα που κάνουμε τα άνω κάτω, εκφυλιζόμεθα και προδίδουμε την ευγένεια των χριστιανών, και τους απίστους τους κάνουμε χειροτέρους. Πώς θα ομιλήσωμε στον άλλον περί αθανασίας; Πώς θα πείσωμε τον εθνικόν, όταν φοβούμεθα και φρίττωμε τον θάνατο περισσότερο από εκείνον; Και μάλιστα πολλοί από τους ειδωλολάτρες, όταν απέθαναν τα παιδιά τους, εφόρεσαν στεφάνι και λευκά ενδύματα, αν και δεν εγνώριζαν τίποτε περί αθανασίας, για να κερδίσουν την παρούσαν δόξα. Και συ ούτε για την μέλλουσα δεν παύεις να κτυπάς το στήθος σου σαν τις γυναίκες. Αλλά τώρα δεν έχεις κληρονόμους της περιουσίας σου, δεν έχεις διάδοχο; Και τί θα προτιμούσες γι' αυτόν, να κληρονομήσει την περιουσία σου ή τους ουρανούς; Τί θα επιθυμούσες, να κληρονομήσει πράγματα που αφανίζονται, τα οποία μετά από λίγο θα τα άφηνε, ή τα μόνιμα και ακίνητα; Δεν τον έκαμες κληρονόμο σου, αλλά τον έκαμε ο Θεός ιδικόν του. Δεν έγινε συγκληρονόμος των αδελφών του, αλλά του Χριστού. Και σε ποίον θα αφήσωμε τα ενδύματα, σε ποίον τα οικήματα, σε ποίον τους δούλους και τους αγρούς; Πάλι σ' αυτόν, και μάλιστα με περισσοτέραν ασφάλειαν από ό,τι αν ζούσε. Τίποτε δεν σε εμποδίζει. Εάν οι βάρβαροι μαζί με τους νεκρούς καίουν και τα υπάρχοντά τους, πολύ περισσότερον είναι δίκαιο να στείλεις και συ μαζί με τον νεκρόν αυτά που του ανήκουν. Όχι για να γίνουν στάκτη όπως εκείνα, αλλά για να τον περιβάλεις με μεγαλυτέραν δόξα. Και αν μεν απήλθε αμαρτωλός, για να του συγχωρηθούν οι αμαρτίες. Εάν δίκαιος, για να αυξηθεί ο μισθός και η ανταμοιβή του. Επιθυμείς όμως να τον ιδείς; Ζήσε την ιδίαν ζωή μ' εκείνον, και γρήγορα θα απολαύσεις το ιερόν του πρόσωπο. Και μαζί με αυτά συλλογίσου και τούτο, ότι και αν δεν ακούσεις εμένα, θα σε πιάσει οπωσδήποτε ο χρόνος. Αλλά τότε δεν θα έχεις κανένα μισθόν, αφού η παρηγορία θα προέλθει από τον χρόνο που θα έχει παρέλθει. Εάν όμως θέλεις τώρα να φιλοσοφήσεις, θα κερδίσεις δύο, τα μεγαλύτερα: και τον εαυτόν σου θα απαλλάξεις από αυτά τα δεινά, και με το πιο λαμπρό στεφάνι θα σε στεφανώσει ο Κύριος. Διότι και από την ελεημοσύνη και από τα άλλα, πολύ ανώτερον είναι το να υπομείνεις την συμφορά με πραότητα. Αναλογίσου ότι και ο Υιός του Θεού απέθανε. Εκείνος για σένα, και συ για τον εαυτόν σου. Και μολονότι είπε «ει δυνατόν παρελθέτω απ' εμού το ποτήριον», και ελυπήθη, δεν απέφυγε όμως τον θάνατον, αλλά τον εβίωσε σε όλη του την τραγικότητα. Και δεν υπέμεινε έναν κοινόν θάνατον, αλλά τον χειρότερο. Και πριν τον θάνατο μαστιγώσεις, και πριν τις μαστιγώσεις ονειδισμούς και ειρωνείες και ύβρεις, για να σε μάθει να τα υπομένεις όλα γενναίως. Αφού όμως απέθανε και απέθεσε το σώμα, το έλαβε πάλι πιο ένδοξο, προσφέροντας έτσι σε σένα τις καλλίτερες ελπίδες. Εάν αυτά δεν είναι μύθος, τότε μη θρηνείς. Εάν τα θεωρείς αυτά

αξιόπιστα, μη δακρύζεις. Εάν όμως δακρύζεις, πώς θα ημπορέσεις να πείσεις τον εθνικόν ότι πιστεύεις;

Αλλά και έτσι ακόμη σου φαίνεται ανυπόφορο το συμβάν; Γι' αυτό ακριβώς δεν αξίζει να τον θρηνείς, επειδή εκείνος απηλλάγη από πολλές παρόμοιες συμφορές. Μη τον φθονείς λοιπόν, μη θέλεις το κακό του. Διότι το να αποζητά κανείς τον θάνατον επειδή κάποιος απέθανε πρόωρα, και να τον πενθεί που δεν έζησε για να υποφέρει και άλλα πολλά παρόμοια, σημαίνει ότι τον φθονεί, και θέλει το κακό του. Και μη σκέπτεσαι ότι δεν θα επιστρέψει πλέον στην οικογενειακήν εστίαν, αλλά ότι και συ ο ίδιος σε λίγο θα πας κοντά του. Μη συλλογίζεσαι ότι πλέον δεν θα επανέλθει εδώ, αλλά ότι και όλα αυτά που βλέπουμε γύρω μας δεν θα παραμείνουν όπως είναι τώρα, αλλά θα μετασχηματισθούν. Διότι και ο ουρανός και η γη και η θάλασσα και τα πάντα θα αναμορφωθούν και τότε θα λάβεις το παιδί σου πίσω λαμπρότερο. Και αν μεν απήλθε αμαρτωλός, ο θάνατος εσήμανε την παύση των έργων της κακίας. Διότι εάν ο Θεός εγνώριζε ότι θα παρουσίαζε μεταβολή, δεν θα τον έπαιρνε πριν μετανοήσει. Εάν όμως έφυγε δίκαιος από την ζωή, κατέχει τώρα τα αγαθά με ασφάλεια. Άρα είναι φανερόν ότι τα δάκρυά σου δεν μαρτυρούν φιλοστοργίαν, αλλά πάθος αλόγιστον. Επειδή αν αγαπούσες αυτόν που έφυγε, έπρεπε να χαίρεις και να ευφραίνεσαι που απηλλάγη από αυτήν την τρικυμία. Τί περισσότερον υπάρχει εδώ; Ειπέ μου, τι το νέο και ασύνηθες; Τα ίδια δεν βλέπουμε συνεχώς να επαναλαμβάνονται; Ημέρα και νύκτα, νύκτα και ημέρα. Χειμών και θέρος, θέρος και χειμών, και τίποτε περισσότερο. Και αυτά μεν είναι πάντοτε τα ίδια. Τα κακά όμως πάντοτε παράδοξα και ανανεωμένα. Με αυτά λοιπόν ήθελες να ταλαιπωρείται καθημερινώς μένοντας εδώ, να αρρωσταίνει, να πενθεί, να φοβείται, να τρέμει και, άλλα μεν από τα δεινά να τα υποφέρει, άλλα δε να φοβείται μήπως τα υποστεί; Ούτε βεβαίως ημπορείς να ισχυρισθείς ότι ταξιδεύοντας στο μέγα τούτο πέλαγος, ήταν δυνατόν να απαλλαγεί από την λύπη και τις μέριμνες και τα άλλα παρόμοια. Και εκτός αυτού συλλογίσου και το άλλο, ότι δεν τον εγέννησες αθάνατον. Και ότι αν δεν απέθαινε τώρα, θα το υφίστατο αυτό λίγο αργότερα. Αλλά δεν τον εχόρτασες; Θα τον απολαύσεις όμως εκεί οπωσδήποτε. Αλλά επιθυμείς να τον βλέπεις και εδώ; Και τι σε εμποδίζει; Έχεις και τώρα αυτήν την δυνατότητα, εάν νήφεις, διότι η ελπίς των μελλόντων είναι πιο φανερά από την όραση. Και αν ζούσε μέσα στα ανάκτορα, συ η ιδία η μητέρα του δεν θα ζητούσες να τον ιδείς, ακούγοντας ότι ευδοκιμεί. Τώρα όμως που τον βλέπεις να έχει αποδημήσει προς τα πολύ ανώτερα, μικροψυχείς για τον σύντομον αυτόν καιρό, και μάλιστα ενώ έχεις αντί εκείνου τον σύζυγό σου; Αλλά δεν έχεις άνδρα; Έχεις όμως παρηγορία τον «Πατέρα των ορφανών και κριτήν των χηρών». Άκου ότι και ο Παύλος αυτήν την χηρεία την μακαρίζει, λέγοντας: «Η δε όντως χήρα και μεμονωμένη ήλπισεν επί Κύριον». Πράγματι αυτή θα ευαρεστήσει περισσότερο τον Θεόν, δεδομένου ότι επέδειξε περισσοτέραν υπομονή. Μη θρηνείς λοιπόν γι' αυτό το γεγονός, το οποίο θα γίνει αφορμή να στεφανωθείς, για το οποίο θα απαιτήσεις μισθόν. Απλώς επέστρεψες την παρακαταθήκην, εάν παρέδωσες αυτό που ο Θεός σου είχε εμπιστευθεί. Μη μεριμνάς πλέον, αφού εφύλαξες τον θησαυρό σε

ασύλητο θησαυροφυλάκιο. Και, αν συνειδητοποιήσεις τι είναι η παρούσα και τι η μέλλουσα ζωή, και ότι αυτή μεν είναι ιστός αράχνης και σκιά, τα δε εκεί όλα αμετάβλητα και αθάνατα, δεν θα χρειασθείς πλέον άλλους λόγους. Τώρα το παιδί έχει απαλλαγεί από κάθε είδους μεταβολήν. Εάν όμως ήταν εδώ, ίσως παρέμενεν ενάρετος, αλλά ίσως και όχι. Ή δεν βλέπεις πόσοι αποκηρύττουν τα παιδιά τους; Πόσοι αναγκάζονται να τα κρατούν κοντά τους αν και είναι χειρότερα από τα αποκηρυγμένα; Ας συλλογιζόμεθα όλα αυτά, και ας φιλοσοφούμε. Με τον τρόπον αυτόν, και τον νεκρό θα ευχαριστήσωμε, και από τους ανθρώπους θα απολαύσωμε πολλούς επαίνους, και από τον Θεόν θα λάβωμε τον μεγάλο μισθό της υπομονής, και θα γίνωμε μέτοχοι των αιωνίων αγαθών. Τα οποία είθε να επιτύχωμε με την χάρη και την φιλανθρωπία του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού, «ω η δόξα και το κράτος εις τους αιώνας των αιώνων. Αμήν».

(4ος - 5ος αιών, Migne, PG τομ. 57, στ. 369 - Από το βιβλίο "Πατερικόν Κυριακοδρόμιον", σελίς 353 και εξής. Επιμέλεια κειμένου: Δημήτρης Δημουλάς)

(Πηγή ηλ. κειμένου: orp.gr)